

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģ.nr. 90010248231; Smilšu ielā 1-512, Rīgā, LV-1919
tālrunis: (+371) 29178183; e-pasts: info@fdp.gov.lv; mājaslapa: http://fdp.gov.lv

Fiskālās disciplīnas padomes Fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstības novērtējuma darba grupas Protokols Nr. 1 (22)

Rīgā

2025.gada 04.jūnijā

Sanāksmi vada:

Fiskālās disciplīnas padomes loceklis, fiskālo risku darba grupas vadītājs A.Jakobsons.

Piedalās:

Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	I.Golsts
<i>Sekretariāts –</i>	
Fiskālās disciplīnas padomes sekretārs	N.Malnačs
Fiskālās disciplīnas padomes makroekonomikas eksperte	V.Zaremba
Fiskālās disciplīnas padomes fiskālo risku eksperte	I.Verpakovska
Fiskālās disciplīnas padomes juriste	I.Jansone

Sanāksmi protokolē:

Fiskālās disciplīnas padomes juriste

I.Jansone

Sanāksme sākas plkst. 11:00.

Sanāksmes atklāšana – Fiskālo risku darba grupas vadītājs A.Jakobsons atklāj sanāksmi.

A.Jakobsons informē, ka sanāksme ir organizēta, lai informētu FM pārstāvjus par fiskālajiem riskiem, kas fiskālo risku darba grupas ieskatā būtu detalizētāk atspoguļojami un analizējami gadskārtējā Fiskālo risku deklarācijā

(FRD). Līdz ar to, lūdzu sanāksmes dalībniekus uzsākt diskusiju, lai varam noformulēt visus riskus, kas būtu jāiekļauj FRD vai jāpapildina jau esošās sadaļas.

Fiskālo risku darba grupas dalībnieki uzsāk diskusiju un diskusijas rezultātā tiek identificēti vairāki fiskālie riski, kurus darba grupa aicinās pastiprināti izanalizēt FRD:

1. Ņemot vērā straujo atlīdzības izdevumu pieaugumu publiskajā sektorā pēdējo divu gadu laikā, **2025. gadā atlīdzības fondam ir noteikts līdz 2,6% pieauguma ierobežojums.** Šī brīža situācija liecina, ka gada pirmajos četros mēnešos atlīdzības izdevumi auguši par 7,1% salīdzinājumā pret faktiskajiem atlīdzības izdevumiem 2024. gada attiecīgajā periodā. Arī Fiskāli strukturālā plāna 2025.-2028. gadam Progresā ziņojumā atlīdzības izdevumu prognoze paredz 6,5% pieaugumu salīdzinājumā ar 2024. gada faktiskajiem izdevumiem. Lai gan jau ir izskanējuši publiski skaidrojumi, ka lielāks pieaugums skaidrojams ar izņēmumiem Iekšlietu ministrijas darbiniekiem, lielākiem izdevumiem gada sākumā, kā arī to, ka 2,6% izdevumu pieauguma ierobežojums attiecas uz pieaugumu pret 2024. gada aktualizēto plānu uz 31. jūliju – šī informācija nepilnīgi atspoguļo kopējo situāciju. Tāpēc Fiskālo risku deklarācijā būtu nepieciešams veikt šī jautājuma paplašinātāku analīzi – veikt atlīdzības izdevumu pieauguma sadalījumu pa nozarēm un ministrijām, lai

detalizētāk noskaidrotu, kas tieši rada lielāku atlīdzības izdevumu pieaugumu. Tādējādi arī tiktu uzlabota sabiedrības un uzņēmēju informētība un izpratne par situāciju ar atalgojumu publiskajā sektorā.

2. Atkārtoti norādām uz **ES struktūrfondu un AF līdzekļu nepilnīgas izmantošanas riskiem**, it sevišķi attiecināmo izmaksu neatbilstību ES fondu izmantošanas nosacījumiem. Viens no šādiem piemēriem ir P. Stradiņa slimnīcas jaunā korpusa būvniecības problēmas. Ņemot vērā, ka ES struktūrfondu un AF finansējumam ir būtiska ietekme uz ekonomisko izaugsmi, fondu nepilnīga izmantošana var negatīvi ietekmēt ekonomikas izaugsmes tempus un radīt riskus iekšzemes kopprodukta (IKP) pieauguma prognožu izpildei.
3. **Ar Rail Baltica projektu saistītie fiskālie riski ir joprojām aktuāli.** Tāpēc Fiskālo risku darba grupa aicina FM turpināt paplašināt Fiskālo risku deklarācijas Rail Baltica sadaļu – iekļaut progresu saistībā ar projekta virzību, norādīt plānoto finansējumu pa gadiem un kvantificēt projekta nākotnes fiskālos riskus. FM ir aktīvi jāiesaistās projekta finansējuma risinājumu izstrādē un trešās puses finansējuma pie-saistē.
4. Joprojām ir aktuāls jautājums saistībā ar **investīcijām Zaļā kursa mērķu sa-sniegšanai**. Fiskālo risku darba grupa ir gandarīta par Fiskālo risku deklarācijā ie-vesto un paplašināto Klimata pārmaiņu ietekmes sadaļu. Darba grupa aicina šo sadaļu turpināt papildināt – iekļaut analīzi par finansiālajiem riskiem un to ietekmi uz valsts budžetu, ja līdz 2030. gadam netiek sasniegti klimata mērķi. Papildus jā-atzīmē, ka Klimata likuma, kam ir cieša saistība ar zaļajām investīcijām, virzība ir apstājusies.
5. **Valsts un arī pašvaldību akciju sabiedrību darbībai** (gan tām, kas ir piederīgas vispārējam valdības sektoram, gan tām, kuras šādi neklasificējas) ir ievērojams potenciāls pasliktināt valsts fiskālo pozīciju. Vēsturiskie valsts AS darbības rezultāti norāda, ka tās ir vienas no lielākajām fiskālo risku avotiem. Sarūkot austrumu-rietumu kravu tranzītam, ir pasliktinājušies VAS "Latvijas Dzelzceļš" (LDz) finanšu rādītāji, un pēdējos gados LDz darbojas ar ievērojamiem zaudējumiem. Samazino-ties kravu apjomam, ir strauji audzis valsts sniegtais finansiālais atbalsts uzņēmū-mam. FM nepieciešams arī turpmāk šim riskam pievērst pastiprinātu uzmanību un izveidot tam adekvātu fiskālo rezervi.
6. Saistībā ar **airBaltic sarežģīto finanšu situāciju** un publiski izskanējušo informā-ciju par uzņēmumam papildus nepieciešamo finansējumu, Fiskālo risku deklarācijā lūdzam FM skaidrot, vai ir sagaidāma finansiāla valsts atbalsta sniegšana airBaltic? Darba grupa izsaka bažas, ka atbalsta sniegšanas gadījumā Eiropas Komisija, vis-ticamāk, vairs neatļautu uzņēmumam sniegto finansiālo atbalstu noformēt kā fi-nanšu darījumu. Līdz ar to, lūdzam novērtēt, kāda būtu sagaidāmā ietekme uz vis-pārējās valdības budžeta bilanci atbalsta sniegšanas gadījumā? Fiskālo risku darba grupa aicina FM pastiprināti sekot šim riskam un papildus norāda, ka nav izpildīti arī iepriekš pieteiktie valsts atbalsta nosacījumi, piemēram, IPO īstenošana.
7. **Izdienas pensiju pamatbudžeta izdevumi ikgadēji pieaug par vairāk nekā 10% - tas ir straujāk nekā ieņēmumu pieaugums.** Aicinām FM novērtēt riskus saistībā ar izdienas pensiju sistēmas ilgtspēju – iekļaut analīzē izdienas pensiju iz-devumu prognozes turpmākajiem gadiem, vai ilgtermiņā tas neklūs par slogu bu-džetam? Kā arī FM veicināt reformas izdienas pensiju sistēmā.

8. Ir izveidota darba grupa **Nacionālā futbola stadiona** projekta publiskās un privātās partnerības (PPP) risinājumu izstrādei¹, kurai uzdots līdz 30. jūnijam MK iesniegt informatīvo ziņojumu par PPP risinājumu². Nacionālā futbola stadiona projekta īstenošanai tiek plānota publiskā un privātā partnerība (PPP), kur kā publiskais partneris būtu Latvijas Nacionālais sporta centrs (LNSC) – valsts kapitālsabiedrība ar ietekmi uz VVBB. Padome norāda, ka jaunā stadiona būve potenciāli ir fiskālais risks. Aicinām FM sekot PPP koncepcijas izstrādei un nepieļaut projekta izmaksām, it sevišķi uzturēšanas, kļūt par budžeta slogu nākotnē bez acīmredzamiem nozīmīgiem ieguvumiem Latvijas sabiedrībai.

Atsaucoties uz augstāk minēto, fiskālo risku darba grupa nolemj:

1.1. Uzdot Padomes sekretariātam sagatavot un nosūtīt vēstuli FM, lūdzot FRD detalizētāk atspoguļot uzskaitītos fiskālos riskus.

A.Jakobsons – par;

I.Golsts – par;

2025.gada 04.jūnijā sanāksmi slēdz plkst. 13:00

Darba grupas vadītājs

A.Jakobsons

Sēdes sekretāre

I.Jansone

I.Jansone 29495878
inga.jansone@fdp.gov.lv

¹ <https://www.vestnesis.lv/op/2024/251.13>

² [Par darba grupas izveidi futbola stadiona projekta publiskās un privātās partnerības risinājumu izstrādei](#)